

Miljö- och energidepartementet
Willy Hallgren

Remissvar - SOU 2014:84 Planera för effekt

IT&Telekomföretagen och Svenska Teknik&Designföretagen har beretts tillfälle att lämna remissvar över SOU 2014:84 och vill med anledning härav gemensamt framföra följande.

Övergripande kommentarer

IT&Telekomföretagen och Svenska Teknik&Designföretagen ser smarta elnät som en viktig framtidsteknik som bidrar till ett hållbart samhälle, ökat kundinflytande och möjliggör nya effektiva lösningar. Det är en affärsmöjlighet för företag inom både it- samhällsbyggnads- och energisektorn. Smarta elnät är en naturlig utveckling av dagens energisystem och vi ser det som att digitaliseringen nu har nått energisektorn.

Vi uppskattar att det nu finns en handlingsplan, som omfattar många förslag som tillsammans ger goda förutsättningar för både näringsliv och offentliga aktörer att utveckla området. Vi vill dock betona att dessa förslag bör följas av konkreta projekt och åtgärder och därför ser vi det som väsentligt att det tillsätts en organisation för uppföljning och vidareutveckling av handlingsplanen.

Smarta elnät är en väsentlig del av hållbar stadsplanering och infrastruktur. Det är därför viktigt att tidigt involvera alla parter som deltar i stadsplaneringsarbetet i den fortsatta processen och handlingsplanen. Med väl avvägd och integrerad planering som tar hänsyn till stadens befintliga och planerade struktur finns stora synergivinster att hämta.

Smarta elnät är en viktig del i arbetet med klimatomställningen. Utifrån klimatperspektivet och hela Sveriges energiförsörjningsperspektiv, och aspekten att el är en bristvara globalt bör regeringen avväga att genomföra en konsekvensanalys för att utreda hur smarta elnät på bästa sätt ska kunna integreras i ett hållbart energisystem och en hållbar stadsutveckling.

Vi vill också poängtera att smarta elnät som en framtida exportbransch är mer avhängigt av god innovationsförmåga och ett generellt gott företagsklimat med goda villkor för företag, än statligt stöd och regleringar. Staten kan stötta genom innovationsstöd till pilotprojekt, innovationsupphandlingar och exportfrämjande

aktiviteter, men av störst betydelse är en tillgång till god kompetens och generella villkor som ger konkurrenskraftiga företag.

Detaljerade kommentarer

Kap 3.1: Vi delar Samordningsrådets syn att fortsätta arbetet med att främja utvecklingen av smarta elnät genom en bred samverkan mellan myndigheter, näringsliv, kommuner och andra intressenter. IT&Telekomföretagen har mycket god erfarenhet av Bredbandsforums arbetssätt, och ser gärna att en motsvarande organisation byggs upp. Forumet bör arbeta projektinriktat och syfta till att identifiera hinder och ta fram förslag till lösningar för olika aspekter av utveckling av smarta elnät. Viktigt är också att Styrgruppen för detta forum består av ledande företrädare för respektive organisation för att få största möjliga beslutskraft. Här behöver intressentgruppen utvidgas med utökad kunskap kring stadsplanering, klimatpåverkan och brukarperspektivet.

Kap 4.2 Energisektorn är en reglerad bransch och vi finner det av största vikt att genomföra den analys av intäktsregleringen så att den inte missgynnar elnätsföretagens investeringar i ny teknik eller nya aktörer på marknaden för smarta elnät.

Vi instämmer också i övriga förslag gällande samverkan med andra myndigheter som hanterar andra delar av energisystemet och närliggande områden. Ny teknik innebär i allmänhet att gamla regleringar behöver ses över och att tvärfunktionella system skapas, som kräver översyn av myndigheters ansvarsområden.

Kap 4.4 Sverige saknar ingenjörer både inom IT, energi och samhällsbyggnad. Det är av stor vikt att högre utbildning inom dessa områden är modern och motsvarar näringslivets och offentliga aktörers behov av aktuell teknisk kompetens. I Teknikdelegationens SOU 2010:28 finns många förslag med syfte att stimulera unga till teknikutbildningar, vilka fortfarande har stor relevans. Det gäller t ex kunskapslyft inom IT och teknik för lärare, samt förkortad lärarutbildning för yrkesverksamma ingenjörer som vill vidareutbilda sig till lärare. Vi ser också ett behov av att yrkesverksamma ingenjörer inom energisektorn har möjlighet att utbildas inom t ex IT.

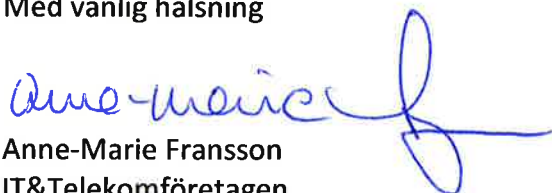
Kap 4.4.4 Att delta i pilot- och demonstrationsprojekt är ett bra sätt för företag att testa ny teknik. Vi instämmer i behovet av att förenkla krav och ansökningsprocesser för sådana projekt för att ge mindre företag en större möjlighet att delta.

Kap 4.5.3 Offentlig sektor har en viktig roll genom att upphandla ny teknik. Innovationsupphandlingar är i sådana fall helt nödvändiga. Innovationsupphandlingar har ännu inte fått genomslag i Sverige och det finns därmed nästan ingen erfarenhet av detta. Det är därför nödvändigt att utbilda både upphandlare och beställare i innovationsupphandling och hur en sådan process hanteras.

Kap 5.1.1 Aktörer och ansvarsfördelning inom smarta elnät i Sverige. Under oberoende nyckelaktörer så nämns inte Arkitekter och Teknikkonsulter, dvs de intressenter som står för genomförande av all planering och projektering av stadsplanering och nationell infrastruktur. Företagen agerar även rådgivare och utredare åt regering och myndigheter i frågor som rör bl.a. energiförsörjning och infrastrukturplanering. Dessa företag är en nyckelaktör både inom smarta elnät och vad gäller smart och hållbar stadsplanering. Företagen representeras av Svenska Teknik&Designföretagen.

Kap 5.4.3 Förutsättningarna för efterfrågefleksibilitet är en central fråga för att skapa struktur som över tiden kan bära investerings- och underhållskostnader. Minskad elanvändning p.g.a. energieffektivisering, nollenergihus, plushus, energilagring och lokal produktion förändrar drivkrafter och finansieringsmodeller. Det är av största vikt att detta hanteras rätt för att bibehålla positiva kommersiella drivkrafter och upprätthålla och utveckla de smarta elnäten över tid.

Med vänlig hälsning

Anne-Marie Fransson
IT&Telekomföretagen

Magnus Höj
Svenska Teknik&Designföretagen